

Stefan Bongdaerts

Hocus, Focus...

Foetsie!

Introductie:

Na jaren van onophoudelijke chaos, eindeloze zoektochten naar verloren voorwerpen, en het constant afdwalen van de ene gedachte naar de andere (zelfs tijdens het lezen van de zin die je nu aan het lezen bent), besloot ik dat het hoog tijd werd om mijn ervaringen met A.D.H.D. op papier te zetten.

Niet omdat ik dacht dat mijn verhalen het leven van de lezer op magische wijze zou verbeteren, nee, dat zou te veel eer zijn voor mijn warrige brein.

Maar ik dacht: “Waarom niet een beetje humor gebruiken om door de chaos van het leven te navigeren?”

Na alles wat ik heb meegemaakt, moet ik wel zeggen dat humor de enige manier was om overeind te blijven zonder de muren van mijn huis in te rennen in mijn zoektocht naar de zoveelste verloren sok.

Dit boek is geen zelfhulpboek.

Ik herhaal: geen zelfhulpboek.

Alhoewel, als je jezelf een beetje beter kunt voelen na het lezen van mijn dramatische misdaden tegen de logica, dan is dat mooi meegenomen.

Wat je hier krijgt, is een autobiografie, maar dan eentje die meer lijkt op een wilde rit met je ogen dicht en je handen in de lucht.

Een rit die je nooit hebt gewild, maar waarvan je niet weet of je er in hemelsnaam nog van af kunt komen.

Het is een verzameling van chaos, zelfspot en onverwachte momenten die me letterlijk (en figuurlijk) van de ene verbazing naar de andere hebben geleid.

De titel, *HOCUS, FOCUS... Foetsiel!’ is een mooie samenvatting van hoe mijn focus werkt.

Of liever gezegd: hoe het *niet* werkt.

Mijn focus is als een vogeltje dat uit de kooi van een goochelaar ontsnapt – één moment is het daar, het volgende moment is het verdwenen en ik sta daar met een lege blik in mijn ogen, mijn handen omhoog in een verwarde poging om iets te begrijpen dat totaal niet te begrijpen valt.

En als ik ergens goed in ben, is het in het laten verdwijnen van mijn aandacht.

Denk aan de meest mysterieuze goocheltruc, maar dan zonder de flair, de vaardigheid of zelfs het gevoel van paniek dat normaal bij een goochelaar hoort.

Bij mij is het gewoon een constante, subtiele paniek van het moment dat ik mijn sleutels niet kan vinden... *oh ja, en ik ben ze dus weer kwijt!’

In dit boek wil ik vooral de situaties beschrijven die voor mij, en hopelijk voor jou, herkenbaar zijn.

Ik ben expert in de kunst van woedeaanvallen die uit het niets lijken te komen, impulsiviteit die alles in mijn omgeving ontregelt, en de constante zoektocht naar een moment van rust in een wereld die continu in mijn oor lijkt te schreeuwen.

En dan is er natuurlijk de constante herhaling van alles: een grap die steeds opnieuw wordt verteld, dezelfde vraag die honderd keer wordt gesteld (en beantwoord), en die eindeloze serie van gedachten die rond je hoofd blijven tollen als een hamster op een loopband.

In dit boek zal ik het allemaal aansteken met een flinke dosis humor en zelfspot, want geloof me, als ik niet kan lachen om mezelf, dan wordt het een lange rit.

Daarnaast kan ik je de dagelijkse worsteling met de drang om alles uit te leggen in de kleinste details niet onthouden.

Alles moet altijd gedetailleerd worden besproken, en het lijkt wel of ik die verhalen moet delen met iedereen die in de buurt is, ook al weet ik dat ze allang aan het doezelen zijn.

En terwijl ik die verhalen vertel, is er altijd dat kleine stemmetje in mijn hoofd dat zegt: "Je herhaalt jezelf nu, dat weet je toch?"

En in plaats van die stem te negeren, zeg ik gewoon: "Ja, ik weet het, maar ik kan het niet helpen.

" Herhaling is als een oude vriend die elke keer weer langskomt, ondanks dat je zijn bezoek eigenlijk niet meer nodig hebt.

Ik ben pas laat gediagnosticeerd met A.D.H.D., en ik moet toegeven dat het een opluchting was.

Geen blikken van onbegrip meer, geen verdwaasde opmerkingen over 'luiheid' of 'gewoon niet geïnteresseerd zijn'.

Nee, ik had iets concreets om naar te wijzen, iets dat me legitieme verklaringen gaf voor mijn eigen chaos.

Het was alsof iemand eindelijk de chaos in mijn hoofd op een plattegrond had gezet en zei: "Ja, het is normaal dat je geen idee hebt waar je bent, omdat niemand dat heeft!"

En laten we eerlijk zijn, als er één ding is waar ik goed in ben, dan is het dat: ik weet nooit precies waar ik ben, in welke kamer ik ook sta.

Ik ben expert in het vinden van objecten die ik absoluut niet kwijt ben (totdat ik ze dus echt kwijt ben), en het enige dat me helpt om overeind te blijven, is die humor die me altijd door de muren heen heeft geholpen.

Dit boek is dus geen manier om je leven te beteren, maar misschien wel om te lachen om mijn vele blunders, of om te herkennen dat je niet de enige bent die in een constante staat van 'waar ben ik ook alweer?' leeft.

Als je dit boek leest, hoop ik dat je in ieder geval wat ontspanning vindt, of in elk geval je eigen chaos kunt omarmen.

Want geloof me, als ik kan leren om het allemaal met een glimlach te accepteren, dan kun jij dat ook.

En ja, natuurlijk: als het lachen het beste medicijn is, dan zou ik zeggen dat je jezelf hier minstens een halve dosis plezier kunt.

Het is geen oplossing voor alles, maar misschien biedt het je wat verlichting.

Al moet ik zeggen dat, als je niet oppast, je hier uiteindelijk net zo vaak zult verdwalen als ik, met een glimlach en een hersenscan om te bewijzen dat ik toch niet zo gek ben als ik eruitzie.

Inhoudsopgave

Introductie	5
Hoofdstuk 1: Mijn kinderjaren.....	9
Hoofdstuk 2: Mijn puberjaren	18
Hoofdstuk 3: Mijn Restaurant carrière	63
Hoofdstuk 4: Het Restaurant	74
Hoofdstuk 5: De grote stad.....	83
Hoofdstuk 6: Dorpsmentaliteit	92
Hoofdstuk 7: Terug naar mijn roots.....	103
Hoofdstuk 8: Het ziekenhuis.....	107
Hoofdstuk 9: Het afscheid	113
Hoofdstuk 10: De immigratie	114
Hoofdstuk 11: Het medicijn.....	125
Hoofdstuk 12: Intens verdriet.....	128
Hoofdstuk 13: De kwaliteitsafdeling.....	130
Hoofdstuk 14: Het pretpark	137
Hoofdstuk 15: De feestdagen	145
Hoofdstuk 16: Black Friday	157
Hoofdstuk 17: Allerbisch.....	164
Hoofdstuk 18: Managen en meetings	174
Hoofdstuk 19: De verhuis	187
Hoofdstuk 20: Mijn laatste Ayahuasca reis	190
Hoofdstuk 21: Nawoord	199

Hoofdstuk 1: *Mijn kleuterjaren*

Als kind was ik een wandelende reclame voor schattigheid: Lang, wit golvend haar dat in de zon schitterde als een Heilig Harthaarstuk, en een engelengezicht waar zelfs de Mona Lisa van zou blozen.

Maar zoals bij zoveel mooie dingen was het te mooi om waar te blijven.

Tegen de tijd dat de hormonen hun intrede deden, waren mijn golvende lokken vervangen door weerbarstige rosbruine springveren die elke poging tot modellering tartten.

Het enige kapsel dat werkte was “natuurlijke chaos.”

Een foto van mij als kleuter zou je direct doen overwegen me te adopteren.

Totdat je vijf minuten met me in dezelfde kamer doorbracht.

Dat was meestal precies lang genoeg om je tot de conclusie te brengen dat een kamer zonder mij toch meer rust uitstraalde.

Zelfs als kleuter was ik namelijk een multitaskende tornado.

Ik begon vol enthousiasme aan een Legohuis, maar nog voor het dak in zicht was, was ik al bezig met een puzzel en een half ingekleurde tekening.

Mijn aandacht spanne was korter dan de lont van een vuurpijl, en na twintig minuten ging het volgende ‘project’ uit de speelgoedtrommel.

Nu had ik niet zomaar speelgoedtrommels.

Nee, mijn ouders hadden het budgetvriendelijke idee om oude waspoedervaten van twintig kilo om te toveren tot speelgoedcontainers.

Deze indrukwekkende vaten zaten vol met legoblokken, wielen, en andere bouwbenodigdheden die mijn jongere broertjes stevast zouden proberen op te eten.

Ik vermoed dat Lego in die tijd nog goedkoop was, want met zes kinderen in huis en een militaire vader, werd er overal op beknibbeld.

Mijn bouwprojecten begonnen altijd hoopvol: een stevige fundering, keurige buitenmuren... maar dan kwamen de deuren en ramen.

Altijd miste ik de symmetrie, of paste er iets niet.

Zodra ik ontdekte dat mijn meesterwerk een esthetische ramp was, volgde stevast hetzelfde ritueel: huilen, schreeuwen, en de hele constructie met een dramatisch gebaar in én naast de trommel gooien.

Vervolgens rende ik naar mijn moeder om verhaal te halen over het onrecht dat mij was aangedaan, terwijl mijn broertjes op veilige afstand bleven.

Na een troostmoment en een glaasje ranja ging ik meestal verder aan de keukentafel met kleurpotloden en een kleurboek.

Maar ook dat kende zijn uitdagingen.

De helft van de potloden was stomp – een direct gevolg van mijn eigen eerdere creativiteit – en de puntenslijper was altijd spoorloos.

Zodra ik dat ontdekte, kwam mijn innerlijke drama Queen weer boven.

Het kleurboek werd verscheurd en de potloden vlogen als mini-projectielen door de keuken.

Als straf werd ik naar de hoek van de keuken gestuurd, waar ik met grote ogen naar het afbladderende behang staarde en plannen smeedde voor mijn comeback.

En die kwam meestal in de vorm van een poppenkastvoorstelling.

Met mijn poppenkast en drie hoofdrolspelers – Kasper, Nele, en mijn favoriet, de Duivel – was ik in mijn element.

Het verhaal begon altijd lief: Kasper en Nele die elkaar hun liefde verklaarden.

Maar zodra de Duivel ten tonele verscheen, ging het snel bergafwaarts.

De poppenkast veranderde in een vechtscène, waarbij Nele steevast vergeten werd, omdat ik maar twee handen had.

Mijn moeder, mijn enige publiek, keek af en toe op van de berg strijkgoed.

Haar aandacht kreeg ik pas echt toen de Duivel met een krachtige “Nondeju!” uithaalde.

Op dat moment vloog de strijkbout omhoog en mijn moeder stond op om me kordaat weer naar de keukenhoek te sturen.

Daar stond ik dan, opnieuw, kijkend naar datzelfde afbladderende behang, terwijl ik in stilte beloofde dat mijn volgende project – wat het ook zou zijn – nóg grootser zou worden.

Ik herinner me best veel van mijn kleuterjaren, het appartement waar we tot mijn vierde levensjaar woonden, kan ik me tot nu toe nog levendig voor de geest halen.

En niet aan de hand van foto's, want we hebben het hier over de jaren zestig, en dure foto's laten ontwikkelen van je leefruimte deed je niet.

Ik herinner me nog goed de rode lampenkap, de eikenhouten kast met gelood glas en gele gordijnen aan de binnenkant en het bruine velours bankstel.

Volgens mijn moeder hadden ze na verhuis, toen ik vijf was, allemaal andere meubels gekocht.

We woonden in die tijd in Siegen (Duitsland), waar we verbleven in door België bezet gebied.

Mijn vader was Militair, en we woonden dan ook in een Militaire wijk, kleine mini dorpjes met allemaal dezelfde appartementen en huisjes.

Het was een heuvelachtig gebied, waar je in de winter met de slee naar beneden kon glijden.

Meestal liep ik daar aan de hand van mijn (oudere) zus, die me, als het nodig bleek, zonder moeite een klap verkocht als ik wilde wegrekken.

Sommige namen van toenmalige vriendjes kan ik me nog voor de geest halen: Je had 'Peter Selis', (Waarvan ik jaren later nog *overtuigd* was dat hij Peterselie heette!), Katleen Kuikens en een zekere Oeppie (Ik ben nooit te weten gekomen wat zijn echte naam was).

Er zijn momenten uit mijn kindertijd die zich in mijn geheugen hebben gegrift als de notities van een licht gestoorde biograaf.

Neem bijvoorbeeld dat ene incident met de Duitse buurtkinderen.

Waarom wij als jonge vandalen besloten dat het gooien van stenen naar "De Duitsers" een prima tijdverdrijf was, weet ik niet meer.

Misschien omdat hun voetbal altijd beter was of omdat hun fietsen nooit piepten.

Hoe dan ook, het eindigde met een welgemikte kei tegen mijn voorhoofd en een indrukwekkende hoeveelheid bloed.

Mijn zus droeg me als een halfdode gladiator naar huis, waar mijn moeder mij met een lijkleek gezicht aankeek, en bijna zelf het loodje legde.

Achteraf hoorde ik dat ik de bank en een halve tapijtloper had herschapen in een scène uit een horrorfilm, met enorme rode bloedvlekken als lava uitgedruppeld over het oppervlak.

En dan was er dat bizarre moment in de speeltuin, toen mijn oudste broer mij en het buurmeisje naakt aantrof.

Tot op de dag van vandaag weet ik niet waarom we zonder kleren door het zand renden.

Waarschijnlijk leek het op dat moment een geniaal idee.

De naakte waarheid was dat ik huilend zonder avondeten naar bed werd gestuurd, waar ik de muren liet trillen met mijn klaagzang over het onrecht van de wereld.

Maar terwijl ik boven honger leed, hoorde ik beneden hoe mijn ouders en broer in een deuk lagen over mijn "avontuur."

Tragisch én gênant, zoals zoveel in mijn jeugd.

Sommige herinneringen zijn zo spectaculair dat je ze eigenlijk niet kunt verzinnen.

Zoals die keer dat ik samen met een vriendje een flatgebouw insloep.

Ons briljante plan? Het dak beklimmen en de hele buurt overzien, alsof we kleine veroveraars waren.

Het was een typisch middag in de wijk, de zon scheen niet te fel, de vogels floten niet bijzonder hard en de lucht was zo onopvallend blauw dat je er zelfs niet op zou letten als je er niet eens een moment van stilte had genomen om het te merken.

In die serene stilte, die altijd voor onheil lijkt te zorgen, had mijn moeder het briljante idee om een kop koffie in de keuken te zetten terwijl ze luisterde naar het "gerucht" dat de wijkagent in de buurt was.

Je weet wel, de man die altijd zijn handen zo opzichtig in zijn broekzakken stopte dat je je afvroeg of hij eigenlijk een bijzonder inbraaksleuteltje bij zich had of gewoon zijn handen niet wilde wassen.

Ik, als de uiterst onschuldige vijfjarige avonturier (lees: kleuter die zijn hersencellen verliest bij het idee van avontuur), had die ochtend al een levensgevaarlijk plan bedacht.

Mijn vriendje Tom en ik hadden besloten dat de wereld niet echt *af* was zonder het uitzicht van bovenaf.

En dus, gewapend met de onmiskenbare drang naar avontuur, hadden we besloten het dak van het appartement op te gaan.

Nu, zit ik hier verstopt, precies onder de keukentafel, luisterend naar het diepgravende gesprek tussen mijn moeder en die gehypnotiseerde wijkagent, die ons blijkbaar de hele tijd in de gaten had gehouden.

Ze stonden niet op de stoep, nee.

Ze stonden niet met borden in de handen over 'hoge boetes' of 'onveilige hoogtes', oh nee, dit was veel beter: een oeverloze discussie over 'natuurlijk gedrag' en 'verantwoordelijkheid van ouders'.

De wijkagent had het blijkbaar al over het 'toezicht houden op de kleine ondernemingen in het dorp,' toen mijn moeder, met haar karakteristieke flair, hem voorzichtig in haar web van moeders en smoesjes trachtte te vangen.

"Wijkagent, ik vraag me echt af," begon mijn moeder, en je moest haar horen praten.

Ze had die stem, je weet wel, die stem waarmee je het gevoel krijgt dat iemand je zachtjes in een deken wikkelt terwijl ze je vraagt waar je het had verstopt.

"Wat zou de jongen in godsnaam denken als hij daarboven had kunnen kijken en zich zag als een soort ontdekkingsreiziger? Zou hij dan nu niet een gevoel van trots hebben gehad?"

De wijkagent keek met enige vertwijfeling naar de keuken. "Nou, mevrouw, ik geloof dat het eerder gevaarlijk was dan trots... Ik bedoel, twee kleuters op een dak... Dat is niet bepaald een speeltuin."

Ah, natuurlijk!

De wijkagent, de bedrukte man van de wet, had vast wel een hekel aan kinderen die hun eigen afdrukken in de maatschappij wilden maken.

Maar, zoals altijd, mijn moeder, met haar meesterlijke beheersing van de menselijke interactie, gooide haar volgende aanval.

"Zeker, maar stel je voor: ze verlegden hun grenzen! Misschien hebben ze zelfs de principes van de zwaartekracht beter begrepen. Denk je dat ze ooit een ander kind zullen zien en denken: 'Hé, ik ga niet in die boom klimmen, ik wil hoger!'"

Ze zei het met zo'n ongekennde overtuiging dat je zelfs zou denken dat ze het zelf ooit geprobeerd had (wat ze trouwens niet had, maar het leek wel alsof ze dat verborgen hield).

De wijkagent wreef over zijn gezicht, misschien om de mentale foto van twee kleuters met hun handen vol gevaarlijke ideeën van zich af te schudden.

"Het was in ieder geval een heel bijzondere ontdekkingstocht," gaf hij met tegenzin toe.

"Echter, ik stel me voor dat het niet ideaal is voor een vijfjarige om zijn eigen dakexpeditie te plannen.

Ik zat daar stil onder de tafel, net als Tom, die waarschijnlijk in zijn eigen huis met een brede grijns en zijn eigen stokje voor avontuur op de bank zat.

We wisten allebei wat er aan de hand was: die wijkagent had ons gezien.

Hij had gezien hoe wij, als kleine overleverden, ons zelfvertrouwen in de lucht bouwden.

En mijn moeder, die elke detail van mijn "ondernemende gedrag" tot in de kleinste details uitlegde, was een soort mediator.

Ze had het hem nooit letterlijk gezegd, maar hij wist het wel: wij waren twee kleine, onverschrokken avonturiers die gewoon even 'exploreerden' zonder dat we onze veiligheid hadden gecontroleerd, maar hé, wie doet dat nou als je vijf jaar oud bent en een dak een veel leuker speelterrein lijkt?

"Ik neem aan dat dit nu allemaal voorbij is, nietwaar?" vroeg de wijkagent, iets wat bijna klonk als een verzoening.

"Ja," antwoordde mijn moeder met de fluistering van iemand die zich van haar onschuld bewust was.

"Maar geloof me, als je ooit dat uitzicht zou hebben gezien, dan zou je begrijpen waarom hij zo verlangde om even uit zijn eigen wereld te ontsnappen."

Ze keek mijn richting op. "Toch, kleintje?"

Ik verstijfde onder de tafel, maar mijn ogen gaven mijn positie prijs – het was duidelijk dat ik me geen zorgen maakte over mijn ‘ontsnapping’, zolang er geen straf aan vast zat.

Het gesprek eindigde met een ongemakkelijke stilte, waarbij de wijkagent waarschijnlijk meer besloot te investeren in het volgen van echte misdaad dan de kapriolen van twee kleine heren die hun eigen hoogte wilden veroveren.

Mijn moeder werkte haar briljante plan af en verzekerde hem dat 'een lichte correctie' misschien nodig zou zijn, maar dat hij geen alarm moest slaan – kleuters zouden kleuters blijven, en het dak was nu echt *veilig*.

Toen de wijkagent vertrok, glimlachte mijn moeder geheimzinnig naar me. “Dat was een mooi avontuur, hè?” zei ze.

Ik knikte, terwijl ik nog altijd probeerde te begrijpen waarom ik niet een beetje beroemder was geworden na zo'n stunt.

En zo, zonder dat het ooit echt uitgesproken werd, wisten we allemaal wat er had plaatsgevonden. Het was een geheimpje tussen een kleuter, zijn moeder en de wijkagent – eentje dat niemand ooit echt zou onthullen.

Mijn moeder had een fotoboek waarin ons gezin onsterfelijk was gemaakt, en het doorbladeren was als een trip down memory lane, met elke bladzijde een beetje meer cringe.

Een schoolfoto bijvoorbeeld, waarop wij allemaal keurig in een blauwe V-halstrui stonden, met daaronder een halfhemd en een rode strik.

Dat halfhemd was het toppunt van efficiëntie: alleen een kraag en wat stof zodat het leek alsof je een heel hemd droeg.

Ik vermoed dat het kledingstuk is uitgevonden door een naaister met een enorme hekel aan kinderen.

Mijn vader was de tegenpool van al deze chaos.

In mijn ogen was hij een halve superheld.

Hij deed aan hoogspringen en verspringen in het leger, en we mochten vaak mee naar wedstrijden en kazernes.

Zijn trofeeënkast stond vol tinnen borden en bekens die indruk maakten, al was het vooral zijn ultieme truc die ons sprakeloos liet: hij beweerde over het dak van ons huis te kunnen springen.

Met militaire precisie organiseerde hij deze stunt.

Wij kinderen moesten voor het huis staan terwijl hij een aanloop nam.

Vervolgens renden we door het huis naar de achtertuin om hem te zien landen.

Het enige probleem was mijn moeder, die steevast precies op het verkeerde moment met een boodschappentas binnenkwam en onze hele timing verpestte.

Tegen de tijd dat we in de tuin arriveerden, zagen we alleen nog de landing.

Mijn vader stond dan met zijn handen in de zij, grijnzend als een generaal die zojuist een veldslag had gewonnen.

Mijn kindertijd was een aaneenschakeling van chaos, drama en hilariteit.

Maar het is zoals mijn moeder ooit zei: “Je kunt er nu om lachen, maar toen wilde ik je soms achter het behang plakken.”

Gelukkig had ze dat nooit gedaan, want dat afbladderende behang van onze keukenhoek had mijn kinderlijke genialiteit nooit kunnen bevatten.

De uitstapjes naar ‘Kaufhof’, waren voor mij één van de mooiste momenten.

De snoepafdeling met ‘Kinder chocolade’, ‘Brause’ (dat spul dat in je mond begon te schuimen, zodat het leek of je een epileptische aanval kreeg), en ‘Nimm 2’ (die harde snoepjes met citroensmaak).

Al die spullen zijn trouwens nog verkrijgbaar, Ik was laatst in Aken, en had een volle winkelkar met ‘jeugdherinneringen’.

Mijn moeder was de lieflijkste vrouw die je je kunt voorstellen.

Ze had het geduld van een heilige en een glimlach die zelfs een storm kon bedaren, maar ze had een geheim: ze was in feite een meester in multitasking.

Haar grote talent? Het meeslepen van ons zestal overal naartoe – en meestal met de bus naar de stad.

Geen probleem, dacht ze.: Zet ze gewoon in een hoekje met een boekje en wat speelgoed, en voilà! Urenlang stilte, en dan vooral *iedereen behalve de kleine Stefan*.

Want zodra mijn voeten de grond raakten, was ik geen jongetje meer.

Nee, ik was *The Flash*.

Het duurde precies twintig seconden voor ik door de ruimte suisde, alles aanraakte, omdraaide en verpestte wat maar niet op mijn pad was.

Alles, van de nieuwste snufjes tot de kwetsbaarste stapels brochures, werd liefdevol door mijn handen geslingerd.

Het eindpunt van deze escapade? Meestal was ik al binnen no-time de arm van mijn moeder aan het grijpen, draaiend als een tol in een poging om te ontsnappen aan mijn eigen energie.

In die tijd bestond er nog geen diagnose als A.D.H.D., dus werd ik gewoon als 'irritant joch' gecategoriseerd.

Maar dit had zijn voordelen: ik werd overal ontvangen met koekjes, snoepjes en speelgoed, allemaal in een poging om mijn hyperactiviteit in toom te houden.

Het werkte ongeveer vijf minuten.

Maximaal.

Mijn familie had een heel andere kijk op mijn verschijningen.

Ze gaven toe dat zodra ze mijn ouders met mij in de verte zagen aankomen, ze in blinde paniek alle kostbare spullen wegstopten in de kasten.

Ik had die gave.

“O jee, daar komt hij aan! Verstop alles!”

Misschien was het de manier waarop mijn ogen flikkerden of de snelheid waarmee ik de ruimte overnam – wie zal het zeggen?

En dan mijn stemmingswisselingen.

Oh, die waren legendarisch: van uit het niets boos worden of in huilen uitbarsten, vaak zonder reden, soms gewoon omdat ik mijn eigen sokken niet meer kon vinden.

Zelfs in de speeltuin deden kinderen een stap terug als ik aankwam.

Ik was hun eerste kennismaking met het concept 'stress'.

Als er ooit een school voor 'emotionele rampen' was geweest, zou ik daar wel met vlag en wimpel afstuderen.

Daarnaast was ik altijd de enfant terrible van de buurt.

Midden in de winter zie je mij buiten rennen zonder jas, geen muts, niks.

Maar dan ontdekte ik op een schooldag dat ik in mijn pyjamabroek de bus in was gestapt.

Nog een paar keer liep ik, dromerig als altijd, het schoolplein af, om erachter te komen dat ik mijn bus naar huis had gemist.

Dat betekende uren wachten totdat mijn vader eindelijk klaar was met werken om me op te pikken, en ik wist precies wat er zou volgen: een flinke uitbrander.

Wat ik me ook herinner, is dat mijn vriendje en ik op onze driewielers een stukje fietsen naar het veld waar je alleen de horizon zag.

En wij? Wij waren vast van overtuigd dat de wereld daar eindigde.

Want als je klein bent, lijkt de wereld gigantisch en laat je onderbewustzijn je de meest bizarre dingen voelen en denken.

Al die avonturen, al die chaos.

En toch, achteraf, moet ik zeggen dat ik ongelofelijk veel respect heb voor mijn ouders, die met zoveel geduld door deze storm van chaos heen gingen en me liefdevol door mijn jeugd gaven, zonder me ooit één klap te verkopen.

Misschien was dat wel de grootste prestatie van allemaal.

Gelukkig verdween het hyperactieve gedeelte rond mijn zesde, hoewel ik vermoedde dat mijn moeder stiekem een aantal zenuwen had verloren in het proces.

Hoofdstuk 2: *Mijn kinderjaren*

Het was de tijd van de 'flower power'-revolutie, de groovy jaren zeventig, waarin iedereen dacht dat de wereld zou veranderen door een beetje liefde, wat bloemen in je haar en een paar joints.

Je liep rond met je voeten in sandalen die drie maanden niet gewassen waren, en je haar had de neiging om eruit te zien alsof het in een tempura-bakje had gelegen.

De tijd van 'Love and Peace', en tegelijkertijd de tijd waarin we meer hoofdluis hadden dan een ongewassen schaap in een kooi.

Oh ja, en als je een beetje pech had, werd je schooltijd markant verfraaid met een hoofd kaalgeschoren door de schoolverpleegster, die dacht dat je een lid van een speciale sekte was in plaats van gewoon een slachtoffer van een jeukende epidemie.

In deze glorieuze periode stond de studie van psychische aandoeningen niet echt op de voorgrond.

Wat wel bovenaan de wetenschappelijke lijst stond, was het experimenteren met psychedelica.

Je ouders hadden geen idee wat ADHD was, en je kreeg al helemaal geen label omdat je een beetje moeilijk deed met stilzitten.

Nee, in die tijd was het 'hyper kinetisch syndroom' of 'minimal brain dysfunction'.

Wat een prachtig eufemisme!

Ze beschouwden het gewoon als een tekort aan beweging en een teveel aan impulsiviteit, en dat was het dan.

Als je je echt in de knoop voelde zitten, werd er wel eens gezegd dat je 'slechte ouders had'.

Echt waar, ik herinner me nog goed dat mijn ouders werden aangekeken alsof ze de uitvinders van chaos waren, puur omdat ik de meester was van overenthousiaste en impulsieve acties.

Maar helaas voor mij was er helemaal niemand die het idee had om mij rustig te krijgen – sterker nog, niemand zag het als iets ernstigs.

Toen begon voor mij het echte avontuur: de 'echte' school.

Eindeloos rechtop zitten aan een lessenaar, van die verwoestende uren waarin je geen enkel idee had waarom je daar was, behalve dat je er moest zijn en 'oplekken'.

En geloof me, dat 'oplekken' was niet mijn sterkste kant.

Als de leerkracht een vraag stelde, was het alsof ik me een weg baande naar de bodem van de oceaan.

En terwijl ik daar zo zat, diep verscholen in mijn eigen hersenpan, dacht ik, 'Als ik mijn schoenen nu maar harder aansta, dan kan ik misschien verdwijnen.'

En dat was geen grapje, mensen.

Als er één uitspraak in mijn leven de volle waarheid was, dan was het wel 'door de grond willen zakken'.

Als je het mij vroeg, zakte ik tot het kernpunt van de aarde.

Geloof me, als ik dat gevoel kon verkopen, was ik miljonair.

Toen was er het toiletbezoek.

O ja, je had het goed gelezen – ik durfde gewoon niet te vragen of ik naar het toilet mocht.

Dus als ik uiteindelijk – als laatste van de klas – de deur uit ging, was het meestal met een natte broek en een gele plas achtergelaten onder mijn stoel, als bewijs dat ik een guerrilla-oorlog tegen mijn eigen blaas voerde.

Tussen al die schoolellende was er echter een toevluchtsoord: mijn stripverhalen.

Mijn moeder zei altijd: "Er mag een bom ontploffen naast je, en jij merkt het nog niet!", wat, eerlijk gezegd, een spot-on beoordeling van mijn concentratievermogen was.

Iedere zaterdag, als we boodschappen deden, was er één grote missie: naar de krantenwinkel om de nieuwste 'Jommeke' met mijn zakgeld te bemachtigen.

Na tien minuten in de auto had ik de hele strip al uitgelezen, en toen het avontuur van Jommeke was uitgelezen, was mijn hele ziel diep teleurgesteld.

Dat was pas echt feest als er een nieuwe 'Suske en Wiske' uitkwam.

Maar die kwam slechts met veel geluk één keer per maand!

En dan had je de 'stripkrant', de heilige graal van goedkoop vermaak – een krant vol stripverhalen die je urenlang kon bezighouden.

Maar vergeet niet, ik was ook een buitenmens.

Wat betekent dat in de praktijk?

Ik was een wandelende fantasie, altijd op zoek naar feeën en kabouters in het bos, in een korte broek (zelfs als het vroor dat het kraakte), gewapend met een sjaal en soms zelfs mijn vaders soldatenkleding.

Het was allemaal onderdeel van mijn plan om de grijze, saaie realiteit te ontvluchten en mijn geest op avontuur te sturen.

De enige keer dat ik rustig was, was wanneer ik in mijn eigen hoofd ronddwalend en de wereld om me heen simpelweg niet meer bestond.

Peter was mijn buurjongen en, zoals je je kunt voorstellen, een extroverte rampzalige verschijning.

Zijn haar was spierwit – je zou denken dat hij een mislukte albino was die wat te veel tijd in de zon had doorgebracht.

Maar nee, zijn bijnaam was simpelweg 'Witte', omdat als hij in de zon stond, je je bijna begon af te vragen of je oogleden volledig verdwenen waren van al dat licht.

Wat ik aan zelfvertrouwen tekortkwam, had Peter dubbel en dwars in overmaat.

Het was bijna alsof hij met het lichaam van een jongen was geboren, maar met de ego's van vijf mannen die dachten dat ze Michael Jordan waren.

Samen waren we een perfecte match, als een superhelden-duo: ik, de verlegen muis, en hij, de olifant in de kamer die niet snapte wat persoonlijke ruimte was.

Mijn introverte persoonlijkheid werd dagelijks getest door Peter, want zonder hem had ik nooit geleerd hoe je een gesprek aanknoopt of, nog erger, hoe je met een groep mensen omgaat zonder te bevriezen als een koelkast die zich realiseert dat de deur open staat.

Maar dankzij 'De Witte' werd ik gedwongen om sociale interacties te hebben, zelfs al wilde ik vaak gewoon in een hoek zitten en staren naar een bloem.

We woonden in de Kempen, een bosrijke omgeving die alles had voor een ideale jeugd: bomen, meren, weiden en... brandgevaar.

Peter's vader was schrijnwerker, wat betekende dat hij onbeperkt toegang had tot hout, spijkers en andere gevaarlijke gereedschappen.

Met die toegang bouwden wij onze boshutten, die – net als onze jeugdige verbeelding – niet echt meer dan een paar takken en een hamer waren, maar dat deerde ons niet.

We waren kunstenaars, dachten we.

Het soort kunstenaars dat hele bossen in brand stak met lucifers, want vuur was onze god.

En dan die 'kepernagels' – een uitvinding die vast en zeker ooit een wanhopige loodgieter zal hebben bedacht.

Wij dachten dat het een geweldig idee was om deze ijzeren pinnen in bomen te slaan, zodat we ermee omhoog konden klimmen.

Wat kan er misgaan?

Nou, ik zal het je vertellen: *heel veel*.

Want op een dag gleed ik van zo'n nagel af en begon ik een balletje te rollen naar de grond.

Ik ging zo snel naar beneden dat ik tijdens mijn val meer lichaamsdelen tegen de grond sloeg dan een natte krant op een regendag.

Toen ik stopte met vallen, ontdekte ik dat mijn bovenarm niet langer in de verwachte richting stond en in plaats daarvan mijn bot gewoon besloot om me wat extra lichaamsdelen te laten zien, zoals het gele vet en de aderen.

Gezellig.

Peter, uiteraard, maakte het briljante besluit om in blinde paniek weg te rennen en mijn moeder te vertellen dat ik de legendarische val van de eeuw had gemaakt.

Toen ze arriveerde, compleet in tranen en zo in paniek als een kip zonder kop, zat ik rustig te staren naar mijn open arm.

Ik bekeek de wond met dezelfde fascinatie die je hebt als je naar een nieuw Tv-programma kijkt waarvan je weet dat het nergens toe leidt, maar je blijft kijken.

"Dit is best interessant," dacht ik.

Mijn moeder was ongetwijfeld in de veronderstelling dat haar zoon nu dood of op zijn minst op een of andere manier gemutileerd was, maar ik was totaal niet bang.

Zoals altijd in situaties die mensen normaal zouden laten bevriezen van angst, kreeg ik in plaats daarvan *superfocus*. Geen paniek, geen drama, gewoon... "Huh, dat ziet er echt als een goed stuk bot uit!"

Elke zondag was het weer zover: Peter en ik, de dynamische duo van de Kempen, gingen naar de scouts.

En niet zomaar een scouts, nee, we waren 'welpjes' – de crème de la crème van de jeugdbeweging.

We waren zo groen als een cactus in de regen, gekleed in een outfit die zelfs de jongste commando's zou doen blozen: groene trui, bruine korte broek, groen petje met gouden biezen (omdat je weet, we moesten natuurlijk wel een beetje opvallen in het bos), een groene sjaal die waarschijnlijk meer gewicht in goud had dan in textiel, en een broeksriem met een gesp die zo glom dat je je erin kon spiegelen.

Onze leider was 'Akela', de enige persoon die blijkbaar nooit door had dat 'jungle' en 'scouts' twee totaal verschillende concepten waren.

En de rest van de groepsleiders hadden allemaal namen uit 'Jungle Boek', wat ons het gevoel gaf dat we met Tarzan en zijn crew op avontuur waren, maar dan zonder de wilde dieren of de coole apen.

Maar hé, je moest het ergens voor doen, en dat ergens was die schitterende badge die je kreeg als je een paar nutteloze vaardigheden had geleerd zoals "knopen leggen" of "hoe je doet alsof je een goede daad verricht terwijl je eigenlijk gewoon je snoepje aan iemand anders geeft om ze rustig te houden".

Die badges maakten alles goed.

Als je een badge kreeg, was het alsof je afgestudeerd was van de universiteit – tenminste, dat dacht ik terwijl ik de knopen aan mijn uniform bekeek.

Wat we deden was in wezen het perfecte recept voor een nutteloze jeugd: we hadden zoektochten door het bos, bakten pannenkoeken (en aten ze uiteraard op), liepen mee met de carnavalstoet, en zongen als driekoningen om taart te krijgen.

En wie de boon in zijn taart vond, werd gekroond tot koning, wat in onze wereld gelijkstond aan het krijgen van een halve ster op je uitmuntende curriculum vitae van de jeugdbeweging.

Maar het hoogtepunt van het jaar: kamp!

Drie weken lang in een tent slapen, je eigen eten koken, zwemmen in meertjes die waarschijnlijk door de lokale vijverclub werden gesponsord, vissen vangen met een zelfgemaakte lijn (wat meestal eindigde in het vasthaken van mijn vinger), en lange ontdekkingsreizen die niets meer waren dan de zoektocht naar een plek om je te verstoppen voor de leiding die je weer als het gekke kind aanzagen.

Tot Peter zijn 'geniale' brein weer in actie kwam.

Na het middageten, dat altijd smaakvol was in de zin van "ik hoop dat dit geen oud leer is", kregen we altijd een paar uur vrij.

Peter en ik gingen, uiteraard, op ontdekkingstocht door het bos – naar het nabijgelegen dorpje.

Peter had echter andere plannen, plannen die waarschijnlijk meteen het handboek van "Hoe je de grootste bende in je leven opricht" zouden hebben opgeleverd.

"We gaan racen!" zei hij, terwijl hij wees naar een klein huisje met een scooter ervoor.

Een scooter zonder slot, wat op zich al een slecht idee was, maar voor Peter was dat als een uitnodiging voor een misdaadfilm.

"Blijf hier. Dit kan niet goed gaan!" waarschuwde ik, maar Peter had al besloten dat de wereld een stuk leuker zou zijn als we het verboden pad betreden.

Voordat ik het wist, was Peter al in de oprit van het huisje en had hij de scooter te pakken.

"Wacht even, dat ding is oud, lelijk, en met de helft van de banden plat!" riep ik, maar Peter was al op het stuur gekropen en begon die verschrikkelijke Zundapp te duwen, alsof hij een snelheid van 100 km/u wilde bereiken – of een spontane ontploffing van de motor.

Toen de motor eindelijk aansloeg (ik weet niet of het de motor was die het deed of gewoon de zenuwen van ons beiden), riep Peter: "Spring achterop!"

En ik deed wat ieder rationeel mens zou doen in zo'n situatie: ik sprong erop, vastbesloten dat ik mijn laatste rit op deze planeet ging maken.

Peter vertrok als een dolle, met slippende banden en een snelheid die ik normaal gesproken alleen op Formule 1 circuits verwachtte.

“Je gaat ons laten verongelukken!” gilde ik, terwijl ik mijn leven aan mijn schoenen begon te binden.

Maar Peter was onverbiddelijk. “Geen remmen!” riep hij plotseling, terwijl we met een snelheid die eerder een stuntman dan een scout vereiste, recht op een boom af dreigden te stevenen.

Met een schreeuw dat het meest leek op een kip die uit de koelkast was gehaald, trok hij de scooter op zijn zij, en wij gleden door het grind, waarbij ik de gravel letterlijk door mijn kleding voelde snijden als een mes door boter.

Toen de chaos eindelijk tot rust kwam, keken we naar de schade: de scooter was niet meer dan een verroeste hoop, de ketting lag eraf en benzine droop uit de tank.

Mijn kleding? Verscheurd, zo klaar voor de vuilnisbak als mijn hoop op overleving.

Maar Peter, altijd de pragmatische optimist, stelde voor: “Zeggen dat we uit een boom zijn gevallen.”

Geniaal, nietwaar?

Helaas voor ons stond Akela, met de woede van een jungleleider die net zijn lunch had gemist, al met een aantal groepsleiders klaar om ons naar huis te sturen.

Diezelfde dag nog werden we opgehaald door onze ouders. Wat een avontuur, wat een scouts!

Ook ging onze familie elke zomer op reis naar de Belgische kust – en nee, geen luxe hotel of een charmant bed & breakfast, maar Koksijde!

Ja, Koksijde, dat pittoreske stukje België dat twee dingen gemeen had: zand en... ver weg van alles.

We verbleven in een bungalowpark dat speciaal gebouwd was voor militaire gezinnen, wat het vakantiegevoel een beetje verstoorde, want je had altijd het gevoel dat je onder schot stond van een stelletje mopperende sergeanten.

De bedden in onze bungalow waren militaire stijl: metalen stapelbedden met verende matrassen die meer aan een trampoline deden denken dan aan een bed.

En de dekens?

Die waren zo ruw dat je je afvroeg of ze ooit hadden gediend als tentdoek voor een leger.

Maar goed, kinderen waren er genoeg, de speeltuin was gigantisch, en er was zelfs een bioscoop!

Maar het allerbeste?